

Perneczky Géza

LYUK A FALBAN

Ez a beszámoló töredékes. Nagy része még azelőtt elveszett, hogy e sorok írójához eljuthatott volna, aki érzi is, hogy ezeket a hiányokat nehéz lesz most pótolnia. Mégis megkísérli, hogy továbbadja a tudomására jutott szokatlan és nyugtalanító hírfoszlányokat.

Az elbeszélés egy földszintes házról szól, valahol a város zöldövezetében. A ház mögött hátranyúló kertes udvar van. Úgy mesélik, hogy a fák és bokrok terebélyes árnyékot vetnek itt a gyepre és a kavicssal felszórt kanyargós gyalogútra. Ezek az árnyékos foltok olyanok, mintha még a hajnali megelőző órákból maradtak volna itt, mert a mélyükön még jó darabig sötét van. A harmatos homály csak akkor szárad fel, amikor az udvar fölött – ahogy közeledik a déli harangszó – magasra kapaszkodik a nap. Aféle augusztusi ebédidő köszönt be fárasztóan meleg napsütéssel és némi port is magával sodró lassú légmozgással. A csend azonban továbbra is megmarad, hiszen a nyári szezon közepén vagyunk. Sokan vannak, akik a tengerparton nyaralnak, ezért aztán az utcák is meglehetősen kihaltak. És ahogy átfordulnak az óramutatók a kora délutánba, ez az álmatag nyugalom még zsibbasztóbbá válik. Lehet, hogy a főútvonalakon ilyenkor is jár a villamos, de itt a kertben egy időre elhalkul minden madárdal.

Úgy, hogy az olvasónak is csak azt ajánlom, hogy ha tényleg úgy dönt, hogy ezt a beszámolót tovább olvassa, akkor jobban teszi, ha azt képzeleli maga elé, hogy az egészet csak álmodja. Nem kell sietnie a lapozással. Látni fogja, hogy az elbeszélés végén is még mindig ugyanaz az augusztusi napsütés veszi őt körül, mint amit most, az első mondatokkal felidéztem, noha közben eltelik egy kis idő – állítólag több, mint két hónap. Lehet, hogy az olvasó azt gondolja majd, hogy márpedig ilyen nincs. De nem baj. Aztán az is lehet, hogy mégiscsak hallani fog némi zajt. Például hangfoszlányokat, melyek a szomszéd házakból szűrődnek ide. Lehet, hogy ajtók csapódása zavarja meg a csendet, vagy az a fajta lárma, amit a gyerekek okoznak. Hangosan nevetgélnek, esetleg éles hangon vitatkoznak, és biztos, hogy az ajtók csendes becsukásával sem sokat bajlódnak. Néha pedig kivehető az evőeszközök halk csörrenése is, ahogy a konyhában mosogatnak, vagy az edények rövid jajszava, ahogy például a tányérok az asztalon koppannak.

(...)

Mert Koppenwaldéknál, akiről a beszámoló szól, nincs is gyerek a családban. És a nagymama sem lakik velük. Az a helyzet, hogy sok mindent kéne kitalálni ahhoz, hogy ez a család egészen rendes família legyen. Noha a történet, ami megesett velük, igaz.

Biztos, hogy csak nemrég költöztek ebbe a lakásba. Az előző lakók most nem messze innen egy másik utcában laknak, és a költözködés utáni első napokban állandóan vissza-visszajártak, mert egy ilyen hurcolkodás ide, majdnem a szomszédba, éppen azért, mert olyan közel van, sokkal tovább is elhúzódhat. Bútorok, függönyök meg mindenféle apróbb tárgy, kisebb-nagyobb kartondobozok például, melyekben ruhanemű volt, vagy egyszerűen üres befőttesüvegek maradtak vissza a lakásban. Ezek egy részét az új lakóknak engedték át, más darabok kapcsán pedig azt ígérték, hogy majd alkalomad-

tán viszik át az új lakásba magukhoz. Voltak aztán olyan holmik is, például nagyobb-fajta zománcos edények a spájzban vagy egy lábtörlő az előszobában, amiről azt gondolták, hogy nem érdemes magukkal vinni az új helyre. Néhány nap múlva azonban beállítottak azzal, hogy mégiscsak szükségük van ezekre a holmikra. Aztán az is előfordult már, hogy éppen az új lakók, a Koppenwaldék szóltak át az elköltözöttekhez, mert ahogy kezdtek megtelepedni az új lakásban, és amikor a padláson is kipakoltak, ott az egyik sarokban egy gyerekbiciklit találtak. Erősen kopott volt már, itt-ott rozsdás foltok is tarkították, de még használhatónak látszott.

– Ah, igen – válaszolták az elköltözött lakók, amikor szóba került a dolog –, de nem érdemes átcipelni, hiszen úgyszincs senki, aki használja. – És az asszony elmesélte, hogy ezzel a kerékpárral utoljára a legkisebb gyerekük, Lucy biciklizett. – De hát Lucy – és itt megcsuklott a hangja –, a mi Lucynk meghalt. – És elmesélte. Még nem volt tizenkét éves sem a kislány, ahogy mondta. És nem itt történt, nem ebben az udvarban. Átment játszani valami ismerősökhöz, és ott egy diófa állt a kertben, arra másztak fel a gyerekek. Lucy pedig valahogyan leesett a fáról. Először azt hitték, hogy csak a karja törött el, de a kórházba szállítás után belső sérüléseket fedeztek fel az orvosok, és még aznap este meg is halt. Az a diófa már nincs meg, ki kellett vágni a következő évben, mert teljesen elszáradt, de a bicikli, az megmaradt. – Mikor volt ez? – kérdezte Koppenwald úr. Az asszony utána számolt. – Nyolc éve – mondta aztán.

Hogy, hogy nem, Koppenwaldék, az új lakók aztán mégiscsak megismerkedtek ezzel a Lucyval. Még mindig augusztus volt, vagyis nem sokkal a költözködés után történt, hogy egy délután a nappaliba lépve egy kislányt találtak a lakásban. Copfos volt, kedves arcú gyerek, és a maszatos szájával olyan benyomást keltett, mintha éppen az ebédétől ugrott volna fel. Jókedvűen tekintett az új lakókra, és láthatóan örült, hogy el-társalkodhat velük. Fecseggve fontoskodott, ahogy térült-fordult a szobában, noha lehetett volna talán nyomottabb hangulatban is, hiszen fel volt kötve az egyik karja. De nem nagyon bajlódott ezzel a sérült kezével, mert ahogy magyarázott és mesélte, hogy inkább a fiúkkal szokott játszani, és nem a babákkal, meg aztán beszámolt róla, hogy vannak saját játékaik is, például több dobozra való Lego vagy képeskönyvek is, igen, sok ilyen holmija van – tehát ahogy mesélt, és gesztikulált is hozzá nagy hévvel, beszéd közben többször is kihúzta a karját a nyakába kötött kendőből. – Nem fáj? – kérdezte tőle Koppenwald asszony. – Mi? – kérdezte a gyerek. – Hát a kezed. – Ah, el volt törve, de már nem fáj annyira. – És hogy hívnak? – A kislány rávágta: – Lucy.

Koppenwaldék hazaküldték, és megbeszélték egymás között, hogy nem értik ezeket az embereket. Miért fantáziálnak olyan vadregényesen? A történet azzal a diófával... És miért nem kell nekik a bicikli, ha a gyerek mégis megvan? Míután jól megtárgyalták, hogy mennyire kiismerhetetlenek az emberek, Koppenwald úrnak eszébe jutott még valami, ami szintén nem volt egészen rendben: – És hogyan került ez a Lucy a lakásba? Nem volt ez kérdőre vonás, csak érthető kíváncsiság. Az asszony azonban nem tudta. Az biztos, hogy ő nem engedte be a gyereket, de hát másvalaki meg... ugyan, ki lehetett volna?

(...)

...ha a szülők még dolgoznak. Tudjuk, ott szokott lógni ez a kulcs egy madzagra kötve a nyakukban vagy a nadrágjukhoz erősítve egy kapoccsal. – El kell kérnünk tőlük valamennyi kulcsot, azokat is, melyek esetleg a gyerekeknél maradtak – vonta le a konzekvenciát az esetből Koppenwald úr. Tanár volt, és az iskola miatt, ahol sok száz gye-

rekkel volt naponta dolga, szokva volt a fegyelmi problémákhoz. Meg ahhoz is, hogy az ilyen problémák megoldását ne nagyon halogassa. A felesége azonban röstellte, hogy éppen egy ilyen kis ügy miatt hívja fel a korábbi lakókat. – Majd adandó alkalommal szólok nekik – mondta. Neki különben is csak négy polgárijja volt, és mióta a férjét elöléptették, mert megkapta a tanügyi tanácsosi címet, az asszony megtehetette, hogy csak a háztartással törődjön, s ezért végleg otthon is maradt. És nem szeretett feltűnősködni.

Másnap délután azonban Lucy egyszer csak megint ott ült a nappaliban, úgyhogy nem maradt más hátra, mint hogy egy kis társalgás után udvariasan újra kitessekéeljék. Még mindig fel volt kötve az egyik karja. Egészen kedves volt, ahogy ott állt az ajtóban. Végül elbúcsúzott, és amíg el nem tűnt, csak úgy áradt belőle a szó, és különben is tele volt hálás segítőkészséggel. Látszott rajta, mennyire örül, hogy foglalkoznak vele, és noha nyilvánvaló volt, hogy a látogatásai mennyire kéretlenek, mindent megtett volna azért, hogy ha már ott van, alkalmazkodjon az új lakókhoz. Olyannyira őszinte volt a ragaszkodása, hogy Koppenwald úrban gyanú ébredt, és találgatni kezdte, mi lehet az oka, hogy a gyerek vissza-visszajár. Lehet, hogy egyedül van napközben ott az új helyen, de az is lehet, hogy tényleg valami problémája van a családjával. Talán nem érzi jól magát ez a Lucy a szüleinél. Bár éppen a legkisebb gyerek esetében – hiszen többnyire az a kedvenc! – elég furcsa lenne.

A felesége rábólintott, és megjegyezte, hogy biztos lelkiismeret-furdalásuk van, és azért mesélik azt is, hogy a gyerek meghalt. Koppenwald úr meghökkenve nézett rá. – Lelkiismeret-furdalásuk, az aztán nem szokott lenni az embereknek! – És a fejét rázta. – Nem, az nem lehet. – És amikor az asszony megkérdezte, hogy miért nem, türelmetlenül válaszolta: – Nem tudom – és tényleg fogalma sem volt róla. Csak volt egy olyan érzése, hogy ha az embereknek valami igazi bajuk van, akkor azt vagy megmondják egyenesen, vagy hallgatnak róla, de nem kezdenek bele kalandos történetekbe. Aztán arra gondolt, hogy micsoda ostobaság volt tőle, hogy nem hozta szóba Lucynak a kulcsot, mielőtt a gyereket hazaküldték. Egyszerűen elkérhette volna.

Néhány nap múlva azonban kiderült, hogy a kulcsot hiába is reklamálta volna...

(...)

Koppenwald úr a nappaliban ült, és éppen olvasgatott, amikor a kis Lucy újra meglátogatta őket. Talán nem árt megjegyezni, hogy Koppenwald úr irodalom szakos volt, elég sikeres tanár, tanszakvezető beosztásban, ám a karrierjétől függetlenül is szerette az irodalmat. Kamaszkorában kapott rá a könyvekre, és valahogyan később sem nőtte ki ezt a vonzalmát. Most is épp egy olyan kötet volt a kezében, ami egyáltalán nem tartozott a tananyaghoz, csak érdekelte a tartalma.

Távol-keleti klasszikus irodalommal, illetve a régi forrásokban előforduló meseanyaggal foglalkozott a könyv. Ebben lapozgatott, amikor váratlanul furcsa zörgés és topogás zavarta meg. Az egyik ablakszárnyat a délelőtti takarítás után is nyitva hagyta a felesége, hiszen még tartottak az augusztusi langymeleg napok, de nem innen, az ablak felől jött a zaj. Hanem a fűtőtestek mellől, az ablakok alól. Koppenwald úr csak most látta, hogy a radiátor mögött és mellett azok a bizonyos falon lévő keretes idomok, melyeknek a létezését eddig csak futólag vette tudomásul, nem szimpla stukkódíszek, ahogy az ember gondolta volna, hanem a falhoz erősített táblák. És az egyik ilyen keretes lap, mint egy lapos idom, úgy látszik, mozgatható volt. A zaj is innen jött, és ahogy kinyílt ez a fedél, a kis Lucy lépett ki a mögötte lévő üreges helyről.

Zavarba jött, ahogy Koppenwald urat megpillantotta, de aztán győzött benne a gyermeki elfogulatlanság. Odament hozzá, és miután kihúzta kezét a nyakába kötött kendőből, a karosszék támláján áthajolva Koppenwald úr vállához támaszkodott, és belénezt a könyvbe. – Miről szól? – kérdezte kotnyeleskedve. Koppenwald úr elmagyarázta, hogy kínai mesékről. Például rókakisasszonyokról, akik, mint a kísértetek, átjárnak a falon. – Komolyan! – tette hozzá tanáros nyomatékkal, és rámutatott egy helyre a szövegben. Miközben érezte, hogy neki sem sikerült megütnie a természetes hangot.

Feszélyezte a gyerek bizalmaskodó viselkedése. De az is zavarta, hogy rajtakapta magát, hogy ennek a mesefordulatnak a körülményes hangsúlyozásával tulajdonképpen pedagógiai szándékai vannak. Attól félt, hogy a gyerek átlát rajta. Lucy tényleg jóízűt kacagott, de úgy tűnt, nem őt neveti ki, hanem egyszerűen csak tetszik neki az ötlet a falon átjáró kísértetekkel. Aztán pedig valami egészen meglepőt mondott. Azt ígérte, hogy ha legközelebb jön, elhozza Koppenwald úrnak valamelyik könyvét, egy olyat, amelyikben afrikai állatok is vannak. Azok szebbek és érdekesebbek! – mondta.

Koppenwald úr ezt hallva egészen kétségbeesett. Megjegyezte, hogy Kína nem Afrikában van, a kislány azonban úgy tett, mint aki ezt jól tudja. Kezdte felsorolni...

(...)

Így aztán megint Koppenwald úron volt a sor, hogy ne tudja, mitévő is legyen. Tulajdonképpen szívesen eltársalkodott volna még ezzel a gyerekkel, de érezte, hogy milyen képtelen a helyzet. Hirtelen elhatározással fölállt a karosszékből, két kézzel megragadta Lucy a hóna alatt, fölemelte, és így, még mindig maga előtt tartva, a nyitott ablakhoz lépett vele, ott pedig áthajolt az ablakpárkányon, és kitette őt az udvarra. Majd pedig meg sem várva, hogy a kislány eltűnjön, azonnal a konyhába sietett.

A felesége is meg volt lepve, és csak a fejét rázta. Együtt vizsgálták meg aztán a helyet, ahol Lucy bejött a lakásba. Kiderült, hogy az udvar felől lévő közeli pinceablak és a fal mögötti üreg között egy szűk, de a gyerek számára járható rés van. Valószínűleg cserélték már egyszer a fűtőtestek csöveit, melyek a falban futnak, és a munkák befejeztével ezt az üreget, úgy látszik, nem falazták be rendesen. – Talán szándékosan maradt így, hogy a macskák ki-be járhassanak rajta – jegyezte meg Koppenwald asszony, aki látott már hasonló megoldást. Koppenwald úr hozzátette: – Vagy nem is macskák, hanem... – és tanácstalanul tárta szét a karját.

A felesége csodálkozó arcot vágott, úgy, hogy Koppenwald úr elmagyarázta neki, mit olvas éppen. És hogy ne tartsa az asszony egészen bolondnak, magasra emelte a könyvet a kísértetrókról szóló mesékkal.

– Egy egész sor ilyen távol-keleti történet van – magyarázta –, és valamennyi titokzatosan surranó süvölvény rókákról szól, akik nem is rókák tulajdonképpen, hanem... – Koppenwald asszony látni akarta ezt a helyet a könyvben. És amikor kezébe véve a kötetet, néhány sort el is olvasott, megtudta, hogy...

(...)

...valamivel nyugodtabban teltek el. A kis Lucy ugyan megint jelentkezett két nap múlva, de ez alkalommal az utca felől csengetett be, és ez a körülmény teljesen más színben tüntette fel a látogatását. Azonkívül a keze sem volt már felkötve, és sokkal rendesebb ruha volt rajta.

Mikor beengedték, jól nevelten bocsánatot kért az ijedelmekért, melyeket váratlan látogatásaival okozott. Koppenwaldék összenéztek. Úgy látszik, a gyerek otthon elszólta magát, és a szülei nemcsak kioktatták, mi a jó illem, hanem tiszta ruhát adva rá, át

is küldték, tegye jóvá a dolgokat. Elfogadták a helyzetet, és megkínálták Lucyt valami süteményfeleséggel, mely a hétvégi ebédről maradt. Azonkívül az asszony kinyitott egy üveg behűtött gyümölcslevet is, hogy kedélyesebb legyen a hangulat, és negyedórányit elbeszélgettek a gyerekekkel. Eközben kiderült, amit Koppenwald úr mint rutinos tanár már eddig is sejtett, hogy Lucy értelmes, intelligens kislány, csak talán magára hagyták kissé, és nem tud mit kezdeni a benne rejlő életerővel. Most viszont majdnem illedelmes volt a viselkedése, ahogy elbúcsúzott tőlük, és ezzel azt is bebizonyította, hogy abszolválni tudja a tanultakat. Napirendre lehetett térni a dolog felett.

Így is maradt ez egészen addig, amíg csak egy délelőtt Koppenwald asszony – egészen feldúltan a hallottaktól – el nem mondta az urának, hogy éppen bevásárlásról jön haza, és az ismerőseivel találkozott a városban. Azok pedig azt állítják, hogy az elköltözött lakóknál nincs semmiféle kislány. Felnőtt gyerekeik vannak, talán már unokáik is.

Koppenwald asszony elég részletesen mesélte el ismerőseinek a Lucyval történt különös találkozásokat, és természetesen nem hallgatta el azt sem, hogy a kislány, úgy látszik, ismer egy rejtett nyílást a falban, amin át be-belátogathat a lakásba, vagyis hát korábban itt kellett, hogy lakjon. De az ismerősök kitartottak amellett, hogy ha lett volna is ilyen gyerek a családban, az vagy felnőtt már réges-régen, vagy nincs meg, talán tényleg meghalt, úgy, ahogy az anyja is állította.

– Vagy pedig válás történt a családban – tette hozzá Koppenwald úr nagyon gyakorlatiasan. – Igazad van – fordult aztán az asszonyhoz –, mégiscsak van valami elkenés e mögött az állítólagos diófatörténet mögött. – És Koppenwald úr már szinte sajnálta a kislányt. Némán merengett egy ideig, miközben felrémlt előtte a gyerek arca, a ragaszkodó és bizalmaskodó természete. – Szerencsétlen gyerek! – fakadt ki belőle. – Sok mindent megmagyarázna...

(...)

...Koppenwald úr a nappaliban. Három könyv feküdt az asztalon, két piszkos, már majdnem elrongyolódott mesekönyv és egy nagy album színes afrikai állatképekkel, mely meglehetősen újnak látszott, a gyerek csak nemrégiben kaphatta. Úgy látszik tehát, hogy Lucy mégiscsak betartotta az ígéretét, és mivel nem talált más megoldást, hogyan csempéssze a könyveket Koppenwald úr asztalára, megint a lyukat választotta a falban. Koppenwald úr idegesen nézett körül a szobában, majd a radiátorok melletti rejtékhelyhez lépett, és kinyitotta a kis átjárót letakaró lapot. A lyuk a falban persze üres volt, és az ablakon kitekintve sem fedezett fel semmi mozgást az udvaron.

Most a felesége volt az, aki erélyesnek mutatkozott: – Nincs mese, kőművest kell hívunk, hogy ezt a lyukat befalazza. – A férje azonban bizonytalan arcot vágott: – Nem lenne jobb megvárni, amíg kiderül, hogy tényleg mi az igazság? – Az asszony elcsodálkozott: – Csak nem azt akarod mondani, hogy meg akarod várni, míg elcsavarja a fejed? – Nem, nem – szabadkozott a férfi ijedten. – Arról van szó, hogy most már tényleg tudni szeretném, ki ez a Lucy. Hogy mifajta. És képzelj el, mit érez majd, ha megint jön, de a nyílást befalazva találja!

Az asszony éles tekintetet vetett az urára. Aztán kifakadt: – Hát ha tudni akarod, mifajta, én megmondhatom neked: Rókafajta! – Koppenwald úr kétségbeesett mozdulatot tett. Tehetetlenségében csak a fejét rázta, de aztán megpróbált mégis úrrá lenni a helyzeten. Arra emlékeztette a feleségét, mennyire szerettek volna ők is gyereket: – Csak azt akarom megvárni, hogy kiderüljön, honnan jön, kik a szülei, meg egyáltalán. Hogy miért olyan gazdátlan! Talán örökbefogadhatnánk...

Az asszony kiment a konyhába sírni. Koppenwald utána ment, és ügyetlenül vigasztalta...

(...)

...és várták, hogy ez a Lucy, akárki legyen is a gyerek, újra megjelenjen a lakásban. A kőműves sem került többé szóba. Viszont kiszínezték gondolatban, ahogy a szobába lépve egyszer csak megint rábukkannak a gyerekekre, és találgatták, hogy ha tényleg így alakulna, vajon azt mondaná-e, hogy a könyveiért jött vissza, vagy pedig – mert ezt a lehetőséget is örömmel elfogadták volna – valami újabb meglepetést tartogatna-e a tarsolyában. És a legkülönbözőbb kérdéseket tették fel neki, hogy aztán a legkülönbözőbb válaszokat kaphassák tőle. Persze csak gondolatban.

Mert a kis Lucy elmaradt. Talán mégiscsak elment nyaralni a szüleivel, akik minden valószínűség szerint valahol a közelben laktak. Végül is a kertnegyed bármelyik családja szóba kerülhetett, de az is lehet, hogy tényleg csak a nemrég elköltözött lakók legkisebb gyereke a kislány. Vagy például az elvált apja meg az apjának az új párja vitte el Lucyt valahová, talán valamelyik rokonukhoz, ki tudja? És így tovább... minden változat elképzelhető lett volna. Mivel az elköltözött régi lakók is elvitték közben minden itt felejtett holmijukat, nem volt senki a közelben vagy a távolban, akinek Koppenwaldék azt mondhatták volna, hogy árulja el már az igazat, mert szabad a gazda.

És lehet, hogy ez az a pillanat, amikor a szerző sem tehet mást, mint hogy mély lélegzetet vegyen, és kijelentse, hogy ami ezt a beszámolót illeti, hát legjobb lenne abbahagynia, mert ami ezután következik, az még talányosabb. Öntsünk hát tiszta vizet a pohárba, és áruljuk el, hogy...

(...)

...amikor a szerző egyszer hazalátogatott, és ennek a fiúnak az édesanyjával találkozott közös szülővárosukban, ez az idős néni megragadta az alkalmat, és egy üveg lekvárt küldött vele a nagyvárosban élő fiának. Ez lehet, hogy meseszerűen hangzik, de tényleg innen az ismeretsége a fiúval.

E lekvárküldés kapcsán derült ki az is, hogy a fiatalember olyan egyetemista – és tudjuk, hogy sok ilyen él a városban –, aki hétvégén taxizással keresi meg a pénzt, amiből a tanulmányait folytatja. És csakhamar arra is fény derült, hogy nem él egészen egyedül. Az első időkben különböző kollégáival osztotta meg a lakását, de aztán, ahogy váltogatta az albérlőit, utolsónak egy kínai lány költözött be hozzá. Ez a fiatal nő máig nála maradt, mert bár a bérleti viszonyt fenntartották, ezen túlmenően is elmélyült a barátság. És amikor a szerző egyszer egy hétvégén taxiba szállt, és éppen ezt a fiút találta sofőrként a kocsiban, jót mulattak a véletlen, és természetesen el is beszélgettek mindenféléről, amíg úton voltak.

Így nyílt alkalma a fiúnak arra, hogy elmesélhesse az újabb fejleményeket az albérlőjével, és befejezésül azt ajánlotta, jöjjön el egyszer a szerző hozzájuk vacsorára. Úgy látszik, viszonzni akarta valamivel a lekvárfuvar, de az is lehet, hogy csak dicsekedni akart a hódításával. Néhány nap múlva, vacsorázás közben aztán az is szóba került, hogy ki mindenki is ismerkedhet meg egy taxisofőr, amíg fuvar után jár a városban. Például Koppenwaldékkal, illetve azokkal a szomszédakkal, akikhez átszűrődött a pletyka erről a kis Lucyról. Talán nem mondok újat, ha azt állítom, hogy a taxisofőrök nagy kópék, akik képesek rávenni az utasaikat, hogy egészen bizalmas dolgokat is kifecsegenek. Mondhatnám, az utasok ilyenkor egészen egyszerűen ki vannak szolgáltatva a szájuknak, és a taxisok...

(...)

Elmondom, hogyan történt. Úgy, hogy ennek a kínai fiatalasszonynak váratlanul felcsattant a hangja: – Nem igaz!

Arról volt éppen szó, hogy Koppenwald úrban talán apai érzelmek ébredtek, de hát ki tud végére járni az ilyen érzelmeknek, amikor egy talányos légkörrel körülvett kislányt fedez fel a saját lakásában? Nagyon komplex érzelmek ezek – így az asztalnál a disputa –, és nem változtat ezen az sem, ha csak egy fiatal gyerek, egy tizenkét éves kamasz van belekeverve a dologba. Ekkor szólt közbe a kínai asszonyka, hogy szó sincs róla, szó sem lehet tizenkét éves gyerekről! És azt állította, hogy Lucy most legalább húszesztendő. – Hogyan? – Úgy, hogy tizenkettő meg nyolc, az húsz – válaszolta. – Tizenkét éves volt, amikor meghalt, de ne felejtjük el, hogy azóta is újabb nyolc esztendő telt el. A rókaasszonyok kísértetek – folytatta –, és igaz ugyan, hogy emberi testük nem változik többé, az most már örökre tizenkét éves marad, de a lelkük, vagyis a róka, felnőtte érik közben.

– Aha! – lett csend először az asztalnál, de aztán egyszerre szólalt meg mindenki újra, és majdnem veszekedéssé fajult a vacsora. Ezekben a kelet-ázsiai nőkben ugyanis akkora adag érzelmi elfogultság van, hogy lehetetlen meggyőzni őket. Miközben az asszonyka szenvedélyesen az igazát bizonygatta, az volt az ember érzése, hogy félelmetes lidércfény futkos a tányérok között. Nem is emlékszem rá, miként fogyott el mégis a vacsora.

– Na és az egyetemista barátja? – kérdezhetik az olvasók most tőlem. Az persze beadta a derekát, mert egy kis ellenállás után csak ráhagyta a barátnőjére a mesét ezzel a rókakísértettel. Igaz, ő is meg volt kissé zavarva még korábról, a Koppenwaldékról keringő hírek miatt, melyeket taxizás közben szedett fel az utolsó napokban. Újabban például az a hír járta, hogy Koppenwald úr számára megszűnt a naptár, és a lakásában, illetve abban a kertes házban – mikor már vége lett a nyárnak – heteken át továbbra is augusztus maradt. Emiatt kezdtek a szomszédok is komolyabban foglalkozni Koppenwaldékkal. Egy nap például Koppenwald asszony becsöngetett hozzájuk a kezében egy újsággal. Nem értették, mi baja, egészen addig, amíg Koppenwald asszony meg nem mutatta, hogy tessék, az újság fejlécén augusztus 42-i dátum van. Már tizenegy napja – fakadt ki sírva –, hogy ilyen lehetetlen keltezésű újságokat hoz a posta. Meg akarta kérdezni, vajon ez a szomszédoknál is így van-e. Ő ugyanis nem jár hivatalba, sem templomba...

(...)

...először persze nem hitték el neki, de aztán elmondta, hogy Koppenwald úr ezt azzal magyarázta, hogy azt hiszi, az általános fölmelegedés miatt van. – Az asszony szipogott. Elárulta, hogy ő tudja, nem az időjárás az oka, hanem a miatt a kis Lucy miatt képzeli el magának a férje ezeket a szűnni nem akaró augusztusi napokat. Nemcsak a lyukat nem engedi bevakolni a falban, hanem belekapaszkodott ebbe a nyári melegbe is. A kislányt várja. Az iskolában pedig, ahol megkezdődött már a tanítás, beteget jelentett. És amikor a szomszédok szóba hozták, hogy lehet, hogy ez a dolog a betegséggel talán igaz, és meg kéne vizsgáltatni Koppenwald urat, az asszony elmondta, hogy orvoshoz sem akar menni a férje. Azt mondja, ő nem freudista.

De más dolgok is előfordultak. Azzal a könyvvel például, amelyben az afrikai állatok szerepelnek. A könyv még mindig náluk van, és valószínűleg ez is baj. Mert elég furcsa teremtmények vannak benne, és Koppenwald úr állítólag már találkozott is a lakásban egyik-másik ilyen állattal. Például egy zsiráf miatt, amelyik kijött a könyvből,

nem tudta rendesen kinyitni a nappali ajtaját, mert az ajtó másik oldalán ott állt a zsiráf egészen mélyre hajtott fejjel, hogy elférjen a szobában. Később ugyan eltűnt, de amíg ott állt, beleütközött az ajtó az állatba, úgy, hogy csak egy kicsit lehetett kinyitni tőle az ajtószárnyat. A zsiráfot ott, azon a résen át Koppenwald asszony is jól látta. Meg is kérdezték tőle a szomszédok, hogy akkor mégis milyen benyomást keltett ez az állat. Volt-e például szaga? Az asszony azt mondta, hogy ha az ember álmodik, nem érez szagokat, mert ő biztos benne, hogy csak álmodta. A szomszédok azonban úgy gondolták, hogy a zsiráfnak – akárcsak a teheneknek – egészen biztosan kellemes szénailletuk van, de ha az asszony tényleg csak álmodta, akkor ki tudja?

Ezt én, mint ennek a történetnek az engedelmes továbbadója, nem tudom megítélni, de később, a hírek szerint, más állatok is megjelentek még a lakásban. Vagy pedig vegyük a kertet, azt a tágas udvart. Ott sincs minden rendben. Az egyetemista barátom szerint senki sem találta meg eddig annak a kertnek a végét, persze lehet, hogy idegenek nem is jártak benne, Koppenwaldék pedig egyszerűen elhanyagolják.

Mikor pedig tovább faggattam, a fiatalember elmondta, hogy azóta is újabb hetek teltek el, és most már lassacskán beköszönt a november. Nem vitás, az idő váratlanul lehűlt, viszont Koppenwaldéknál még mindig tart az augusztusi meleg, és eső sem esik náluk. Mintha az a nagy kert is csak a szoba egyik része volna. És ebben a szűnni nem akaró langymelegben a fákról nem hullanak le a levelek, hanem, mintha lampionok volnának, csak furcsán piroslanak meg sárgállnak, úgy, hogy kezd olyan lenni náluk, mintha az egész lakás, a kerttel együtt, kiterjedt színpadi díszlet volna kulisszákkal meg rejtett hátsó világítással. Vagy pedig egy másik könyvből tekintenének ránk ezek a képek, egy egzotikusan színes kötetből, melyben távol-keleti tájak vannak. – Szép... – A fiú elgondolkodott, látszott, hogy maga elé képzele a kertet.

– Talán már látta is? – kérdeztem tőle...

(...)

Egészen belepirult a röstelkedésbe, és végre elárulta, hogy miért is hívott meg vascsorára. Azért, hogy megkérdezhesse, mit szólok a dologhoz. Az a lakás a nagy kerttel nem drága, és ő úgy gondolta, hogy kibérli.

– Csak nem! – kiáltottam fel. És ránéztem a kínai barátnőjére. Az azonban mosolygott, szerényen, jól nevelten, mint aki legszívesebben hangosan is biztosítana róla, hogy nem az ő ötlete volt. Ezt azonban különben is tudtam.

– Na de hát a Koppenwaldék ott laknak. És a férfi hajlíthatatlan. Vagy...?

– Koppenwald úr kezd beletörődni, hogy Lucy nem jön többé, illetve, hogy talán nincs is a gyerek, hanem csak ezek a furcsa szellemi erők laknak a házban. Hisz a folklórban. Mivel nem mer hozzányúlni a lyukhoz a falban, inkább elköltöznének. Az asszony pedig pártolja ezt az elköltözést, mert attól fél, hogy egyszer a férje megpróbálja maga is az utat, ott a falban...

Sokáig csendben ültünk az asztalnál. Egyetemista barátom felállt, és egy új üveg vörösborot nyitott, azt iszogattuk egy darabig.

– Na ja – szólta aztán. – Szóval a tanácsát akartam kérni. Mit gondol, én befalazzam?